

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 6 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalhoz (ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

A millenium.

Mióta Magyarországot Árpád apánk elfoglalta, ezer év futott a sirba. Egy évezred vonult el édes hazánk fölött, melynek minden talpalatnyi földjét őseink vérrrel öntözött drága kinsként hagyták reánk, fényes tanubizonyosságul magyar nemzetünk hatalmas életerejének. Az ezer év a múlté lett, de történelmünk lapjain hagyta országunk fényét, ragyogását, vagy időleges elnyomtatásának árnyát úgy, amint fölötté elvonult.

Daczolt vészszel, viharral egyaránt, s míg sok más államot elsöpört a végzet, addig ő áll ezred év után, mint a kőszirt, melynek lábát nyaldosta tenger árja, de megdönteni képtelen volt. Ezer év lehet a nagy mindenségben röpké pillanat, de az államok életében nagy idő.

Nekünk adatott, hogy méltólag megünnepeljük nagy mulunkat és serényen is fogunk a nagyszabású előkészületekhez az 1896-ban megtartandó millenáris ünnepélyre.

Világraszóló impozáns ünnep lesz az.

Országos bizottság vezeti az előmunkálatokat, mely elő-

terjesztés alapján kéri a képviselő-házat egy 60 tagból álló bizottság kiküldésére, melybe 40 tagot a képviselő-ház, 20 tagot a főrendiház választ, s mely aztán a kormányval egyetértőleg kezdeményező, tanácsadó és ellenőrző hatáskörrel bír.

A tervezet kiterjed a nagy nemzeti ünnep minden részletére és minden alakzatára, a főszűly nem a pereznői értékű látványosságra, hanem a maradandó nemzeti alkotásokra lesz fektetve, mely a történelem nyomdokán a nemzet összességének szól.

A három főcsoport keretében a következő alkotások foglalnak helyet?

1. 400 új népiskola.
 2. Új iparművészeti muzeum és iskola.
 3. Új műcsarnok.
 4. Új igazságügyi palota.
 5. A két új Duna-híd.
 6. A Károly-kaszárnya és az Új-épület megváltása.
 7. A Vaskapu szabályozása.
- Árpád és vezérei emlékére az ország hét különböző részében felállítandó szoborművek. E hét kiszemelt pont a következő: A munkácsi vár-hegy. A nyitrai Zóborhegy. A dévényi vár romjai. Pannonhalma. A zimonyi várhegy. Pusztaszer. A brassói Czenk-hegy.
8. Egy millenáris diadalív.
 9. Szépművészettörténeti muzeum.
 10. A parlamentáris ünnep. Ünne-

pélyes konstatálása Magyarország ezeréves állami fennállásának. — Együtt ünnepélyes ülés. — Ünnepi beszéd. — Hódolás a király előtt.

11. Országos kiállítás.

12. Az összes felekezetek hálaadó isteni tisztelete.

13. Egy történeti felvonulásban az ország multjának jelemzős bemutatása.

Az ezeréves alkotások között kétségkívül a legnagyobb fontossággal bír a magyar állam megalapítását jelképező szobornak vagy diadalívnek felállítása, illetve felállításának törvényhozásilag való elrendelése.

A magyar állam megalapításának művészi symbolumát képező kiváló remekmű felállítása a magyar nemzet hő ohaját képezi.

Részt vesznek a munkában a kultur-egyesületek is, és már vagy 20 egyesület társult közös akezióra; de részt vesz az egész ország és hiszszük, hogy részt fognak venni a székelyek is fejlődött ipartermekkeikkel, beigazolásul annak, hogy a maroknyi nép együtt haladott a korrallal s folyton haladott és fejlődött.

Fontos mozzanat az, midőn egy nemzet mutatja be a világnak évezredes erejét; az a nemzet, mely Európa kapuját

képezte és képezi ma is, s melynek kulturája, dacára a folytonos hadviselésnek, az európai művelt államok nivójára emelkedett.

Büszkén, örömmel tekinthetünk vissza hazánk ezer éves multjára s örömmel készülhetünk a magyar nemzet legnagyobb ünnepére.

A hét története.

A héten történt meg az első ütközet ama nagy háborúból, melyet Magyarországon a felvilágosultság a sötétséggel meg fog küzdeni. A polgári házasságról szóló törvényjavaslatot nyújtotta be az igazságügyi bizottság a képviselőházhoz, ajánlván, hogy az osztályokban való hosszas tárgyalásokat elkerülve, egyenesen jöjjen az országgyűlés elébe. És az első egyházpolitikai vita érdekes, tanulmányos képet nyújtott arról, hogy milyen lesz a jövőendő. Láttuk azt, hogy az ország szép szavú szónoka, gróf Apponyi-Albert, miképpen kezd szint vallani, s miképpen közeledik a fekete táborhoz s láttuk a függetlenségi pártok jó nagy részét a kormány mellé sorakozni, hogy együtt küzdjön az igazi szabadságvégzés zászlója alatt, s láttuk végre azt, hogy némely ellenzéki lapok kárörvendező jövendölése a kormány bukásáról még igen korai volt, mert az a nagy többség, mely az első szavazásnál a kormány mellett nyilatkozott, mindvégig meg fog maradni. Kormányunk, mint minden kormány, megbukhatik, de nem az egyházpolitikai törvények-

TÁRCZA.

Góbé a bicskások között.

Irta: Dobay János.

VI.

(Vége.)

En három hölgygyel Mumákné asszonyságot kerestem fel, ki midőn házába beléptünk, éppen igazságot szolgáltatott ezivakodó gyermekei között. Nem sokat alterálta a bizottság megjelenése. Kettőt-hármat még csavarintott egyik nebuló fülén s aztán elölkbe állt s megkérdezte, hogy mi járatan vagyunk.

En rákezdettem a dikeziót, melyben ezen vezéreszmék domináltak:

A társadalom ezer sebből vérzik... gyöngéd női szívek... A jótékony-ság díszes lobogója... lángoló lelkesültség... közbizalom... honleányi erények...

Ezen vezéreszmék között levő házágok szép, keneteljes szavakkal voltak kitöltve s e nagy hatású beszédnek csak egy hibája volt: hogy elnökjelöltünk egy szót sem értett belőle. Ugyanazért másodszor is el-

kellett mondani prózában. Ezt megértette.

— Hát megbolondultatok, gyermekeim, — szól az elnökjelölt — hogy azt a semmi családost akarjátok kivenni a bünből? Nem ér az semmit. Kuttyából nem lesz szalonna.

— De nagysád, — szólam tiszteletteljesen — tévedésben méltóztatik lenni a mi együletünkről. Mi nem azért alkotunk nőegyletet, mert Csunyiékat fel kell segílni, hanem azért, hogy a jótékony-ság ezime alatt társas életet teremtsünk s jól mulassunk. Az jóformán mellőkes dolog, hogy kivel s miképpen gyakoroljuk a jótékony-ságot; a fő kérdés az, hogy egyület legyen, mely gyűléseket tart fényes elnöki megnyitó beszédekkel, mulat-ságokat nagy anyagi és szellemi sikerekkel s ezek mind bele kerülnek az ujságokba, örök dicsőséggel borítván be a sárvári hölgyeket.

— Így már más, — szól az elnökjelölt — tehát benne leszünk az ujságban.

— Természetesen, s a nagy dicsőség legnagyobb része mindig az elnöké lesz. Példának okáért mily szé-

pen fog hangzani, midőn valamennyi fővárosi lap írja: „A sárvári jótékony nőegylet, mely már eddig is annyi jótét adta életrevalóságának, folyó hó 15-én tartá meg nagyérdemű elnöke Mumákné elnöklete alatt évi közgyűlését.”

— Jó, jó, gyermekeim, — szól a hölgy — én tudjátok, hogy nem vagyok semmi jónak elrontója, tehát az elnökséget elfogadom.

Lelkesült éljenzéssel fogadtuk ezen kijelentést. Mumákné gyermekei szintén részt ohajtottak venni a köz-örömben s olyan éljenzést csaptak, hogy a ház rengett bele.

Egy félóra mulva a három bizottság együtt volt s az elnökök nagy fontossággal adták elő kiküldetésük eredményét.

A főszolgabíró támogatást ígért s egyben kegyelmet adott a Csunyi családnak, sőt többet tett: magához rendelte Csunyiékat s kijelentette, hogy ha még egyetlen hibában éri őket, akkor, akkor... nem mondta meg, de a család megértette.

A harmadik bizottság kiküldése a főszolgabíró erélyes föllépése folytán feleslegessé vált, azonban mégis annyit bejelentett, hogy Csunyi uram négy szem között az elnöknek kijelentette, hogy ő, akármit mond is a szolgabíró, iszik és inni fog, ha neki 5 frtot azonnal nem fizetnek. A bizottság közadakozás útján ezen összeget ki is fizette.

E szerint a nőegylet a legjobb uton haladott. Van elnöke, tagja bőven s van szegénye is, kit 5 frtért vásárolt.

A dolog lázas sebességgel haladt előre s még aznap elhatározták, hogy egy hétre lesz az egyesület alakuló közgyűlése s aznap este hangversenyyel s élőképletekkel összekötött bál az „Arany Bárány”-hoz címzett vendéglő dísztermében.

Hogy az előadás lehető fényes legyen, összegyűjtöttük a sárvári művészi erőket s produkáltunk egy olyan műsort, mely „bármely nagyobb városnak is” díszére vált volna. Volt felolvasás vidéki levelezőtől, szavalat („A holló”), hegedű- és bombardon-duett, zongora négy kézre,

kel. Ez örök szégyene lenne az országnak.

S míg az országházban az első csata lezajlott, addig Magyarország értelmisége párt-, vallás-, nyelvkülönbség nélkül ismét fölemeli szavát az egyházpolitikai törvények mellett, mely mellett a „fekete had” által felbujtott értelmetlen tömeg siralmas panasza elhal, semmivé lesz. Ez ország egy új korszak első napjait ünnepli, s szent, magasztos örömeiben nem zavarhatja meg a fanatizmus örjengő kiáltása.

Szerbiában roppant béke uralkodik. Egy-egy mérges radikális lap ugyan olykor-olykor neki ered s nem kisebb ajánlatot tesz a koronás királynak, mint azt, hogy ha nem teszi Szerbiában, vándoroljon ki. Ezért meg a király jön méregbe s a volt kormányelnököt keményen megpirongatja. De azért a hivatalos táviratok naponkint hoznak hírt azon meghatározott szerződésről, mely királyt és népet összefűz. A dolognak vége még is csak az, hogy Szerbiában még királynak lenni sem jó.

Bulgáriában még maig is a trónörökös születésén örvendeznek. Most már ki van sütvé, hogy a kis trónörökös azért kapta meg a vitéségi érmet, hogy fiúnak és nem leánynak született.

Az anarkhisták ismét szolgáltatnak egy fejezetet a merényletek bűnkrónikájához. Ezúttal Olaszországban Livornóban dördült el a bomba a felebbviteli törvényszék lépcsőzetén. Az épület erősen megrongálódott, de emberben kár nem esett. A törvényszék éppen egy anarkhista perben akart ítéletet mondani s ebben akarták a merénylők a bíróságot megakadályozni, hanem azért a bíróság ítelt.

Spanyolországban a foglalkozás nélküli munkások között izgatnak az anarkhisták. Itt is forrong a nép.

Bécsben is egy munkásgyűlést feloszlattak a rendőrség, mert egyik szónok az anarkhisták ékes nyelvén kezdett beszélni, azt mondván, hogy a mai társadalom csak arra való, hogy gonosztevőket neveljen.

Háromszékvármegye közigazgatási bizottságának üléseiből.

Potsi József főpán a gyűlést megnyitja s a szakelőadók havi jelentéseiket előadják. Ezek szerint a különböző igazgatási ágak a következő mozzanatokat tüntetik fel:

Közigazgatás.

Tompai Miklós alispán jelentése szerint folyó évi január hóban a köz-igazgatás menete rendes volt.

A vármegyei tisztikarból Damokos Miklós II. od. aljegyző kivételével, ki betegség okán távol volt, szabadság-idejét egy tisztviselő sem élvezett.

Rednik Péter jogakadémiát végzett ifjú a főispán ur által közigazgatási gyakornokká kinevezetvé, a hivatalos esküt letette. Szolgálatára a központba osztott be.

Szaniszló Kálmán II. osztályú írnok a kézdí járásban községi jegyzővé helyettesítettén, az így megürült helyre a főispán által Kádár Béla, a központban üresedésben volt közigazgatási gyakornok helyett alkalmazott díjnak nevezetett ki.

Egy éves utlevél kieszközöltetett 95 drb, 15 napos utazási igazolvány kiadatott 19 drb.

A megyei pénztár megvizsgáltatván, rendben találtatott.

Tűzeset a beérkezett jelentések szerint 3 volt, az összes kár értéke 610 frt, melyből 200 frt érték biztosítva volt.

Gyámügyek.

Séra Tamás árvaszéki elnök jelenté, hogy az 1894. évi január hóban volt a gyámoltak és gondnokoltak száma összesen 10588 személy, a hó végével gyámság és gondnokság alatt maradt 10552 személy.

A háromszékvármegyei összesített gyámpénztárnak volt bevétele összesen 26042 frt 90 kr, ebből kiadatott 12596 frt 19 kr, melyet a bevételből levonva, 13446 frt 21 kr készpénz jött át február hónap.

Ezek szerint a takarékpénztárba helyezett 5000 frttal együtt 18446 frt 71 krt teszen a kikölesönözésre váró pénzeszköz.

A tulszigoruan, törvényszerűleg követelt biztosíték nagysága az oka annak, hogy az olesó kamatu gyámpénztári kölesönöket ily kevésse veszi a közönség igénybe.

Az ügyforgalmat illetőleg a mult havi áthozatallal együtt iktatóra érkezett 1375 ügyszám, ebből elintéztetett 876 és február hóra áthozatott 499 ügyszám.

Adóügyek, pénzügy.

Tusa Gyula m. kir. pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató jelentése szerint f. évi január hóban a mult havi áthozatallal iktatóra érkezett 2616 ügyszám, ebből elintéztetett 2449 ügyszám.

Az összes ágazatok bevétele tett 107412 frt 07 krt, szemben a megelőző év hasonhával az eredmény 939 frt 57 krral kedvezőtlenebb, a szeszforgasztási adó bevétele egymagában 8484 frt 90 krral kedvezőtlenebb a megelőző évi hasonhainál, ezt a hiányt nagy részben pótolták a többi ágazatok.

Január hóban üzletben volt 24 mezőgazdasági és két ipari szeszfőzde, ezek mind szabályszerűen felülvizsgáltattak.

Engedélyeztetett házadómentesség 40, dohányárulás 4, sóárulás 3 esetben.

Az adókövetési munkálatok haladására nézve jelenté: az I. II. oszt. keresetadó és házadóljstrom 106 községre vonatkozólag felülvizsgáltatott, nem érkezett be 7 községből, melyek beküldése szorgalmaztatott.

Fogházügy, közbiztonság.

Sollió Miklós kir. ügyész szerint a kézdívársárhelyi kir. törvényszéki, valamint a megye területén levő kir. járásbírósi fogházakban január hó utolsó napján le volt tartóztatva 25 elítelt, 18 vizsgálati, összesen 43. Ezekből férfi 40, nő 3.

Időközben megfordult 48 egyén. Rabélemezésre kiadatott 156 frt 47 kr. Bűnvádi feljelentés érkezett 44. Súlyosabb bűneset nem fordult elő. Törvényszéki bonczolás nem volt.

(Folytatása következik.)

Jámor Están egyházi levelei a szerkesztőhöz.

VI.

Téns Szerkesztő ur!

Ugyan rám virhadtak az ellenségeim. Most meg mán a „Székely Híradó”-ban ütnek. — En ezt a becsületes újságot ismerem; a tavaly két réti volt, az idén négyrét görbült s most mán esmég kiigyesodott. — Kántor komám aszongya, hogy minek utána négyen csinálják azt az újságot, összeveszték s aztán úgy történt, hogy négy réte hajtották, hogy mindegyiknek legyen egy külön darabja, mibe írjon. Most mán esmég kibékültek s az újság is ki-nyújtzkodott. Megnéztem az újság farkát s láttam, hogy négy doktor csinálja; én azt hittem, hogy olyan receptes doktorok, de kántor komám megmagyarázta, hogy azok doktor Julisok, vagyis magyarul fieskariusok. Nálunk azt tartják, hogy sok bába között a gyermek elvész; én meg aszondom, hogy Isten legyen irgalmas és kegyelmes annak az újságnak, hol négy prókator gazdálkodik.

Heában gondolkoztunk s törtük a fejünket, nem tudtuk kiokumlálni, hogy egy verestollas újság a papok szoknyájába miért takarózik? Tessen nekem azt megmondani, hogy egy független újság, mely még a szolgabíró urtól sem fél, miért fél a papoktól s miért kedvez nekik, csak tán nem arra számítanak a prókator urak, hogy a főtisztelendő urak ingyért fogják eltemetni?

Mikor azt a cikket elolvastam mindnyát eszembe jutott az álom. Osztan mondja valaki, hogy az álom nem teljesedik be.

Tehát én álomban azt láttam, hogy nyár és szénakaszálás ideje vagy. Egyszerre egy borzasztó só-tét felleg keletkezik s jó sebesen felém. Amint a felleg közeledik, látom, hogy a setétség mind csupa pap-szoknya.

Még közelebb jöve, látom, hogy minden szoknyában pap is vagy. Mind egyforma, kibetértált kövér arez, s az állon egy gödör s az alatt

ének-duett stb. Az élőképek rendezése egészen rám bízott.

Mi tehát egy délután nyélbe ütöttük a sárvári jótékony nögyeletet.

Az egész hét csupa készülődésekkel telt el. Mumáknénak megírtam az elnöki megnyitó beszédét, melynek természetesen a társadalom ezer sebé képezte a legmeghatóbb pontját. Jóformán az a beszéd volt, melyet én mondtam el neki, de megfordított sorrendben a vezéreszmék. Két napba került, míg érdemes elnökünk megtanulta folyékonyan olvasni. Minden lecke után természetesen nagy ebéd meg vacsora következett.

E közben serényen folytak a próbák minden irányban. A szörnyű duettek ellen filembe gyurt vattával sikeresen tudtam védekezni, de a Mumákné turós csuszái ellen nem volt védelmem. Nap után iszonyu betegen feküdtem le és keltem fel. De testi szenvedéseimért némi kárpótlást nyújtott az a kedves előjog, mely az élőképek rendezésénél a főrendező megilleti. A szép bájos lánykáknak naponkint előadást tartani, hatásos pozitúrákba helyezni, mosolygásra, kaesintásra oktatni, a karokat egyengetni, mind oly kel-

mes foglalkozást nyújtanak, mi a fáradságot bőven jutalmazza.

Egyik élőképben egy angyal mennybe emelkedik görögtűzfény mellett. Mumákné elnökünk annyira fellelkesült az eszmén, hogy mulhatatlanul ő akart angyal lenni s a mennybe menni. Sok szép szóval sikerült őt erről lebeszélnem, előadván, hogy a nögyeleti elnökök nem szoktak mennybe menni, az ifjú lánykáknak való s a színpad gyöngesége is azon veszélynek teszi ki, hogy leszakad alatta. Ezt a kérdést nagy kapacitálás után sikeresen elintéztén, még egy nagy nehézség merült fel.

Mumáknénak volt két hajadon leánya s Perjesné nevezetű asszonyságnak is volt kettő. Minek utána pedig Perjesné nagy ellenségeskedésben élt Mumáknéval s minek utána Perjesné is elnök szeretett volna lenni: ezen ellenségeskedés fokozódott s átszállt a lányokra is. Mindkét család leányai az első helyet akarták elfoglalni a második élőképben. Ezen kép az arató leányok átvonulása volt. Egy aranyos papirossal beragztatott rozoga taliga volt azon gépezet, melynek segítségével az átvonulásnak történnie kellett. Természetesen mindkét esa-

lád leánykái a taliga első részét akarták elfoglalni. Ezen kérdésen úgy segitettem, hogy a taliganak nem lett sem eleje, sem utója, s mivel kétszer kellett a színpadot bejárni, aki először az első helyen volt, visszamenet az utolsó helyre került.

Ilyen apró kellemetlenségek között telt el a hét.

Végre felderült a nagy nap reggele.

Délelőtt megessett a főpróba, mely fényesen sikerült. Még jutott annyi idő, hogy Mumáknénak az utolsó instrukciókat megadjam a magatartás, hangzulyozás s egyéb apró tudnivalókból.

Eljött a nagy nap.

Délután 3 órakor már tömve volt az „Arany bárány” díszterme. Mumáknét az utolsó pillanatban úgy elfogta a lámpaláz, hogy semmiképpen sem tudtam lelket önteni bele. Felolvasta az elnöki megnyitót, de abból ugyan senki sem értett egy szót sem. Hatásról s a közgyűlésen szokásos kitörő lelkesültségről szó sem lehetett, sőt ellenkezőleg nagy esend követte a megnyitót, pedig mondhatom, hogy a végére bogoztam volt fel a leghatásosabb kifejezéseket. E nyomasztó helyzetben elér-

kezettnek láttam kezeimbe venni az események fonálát, mert hanem kész a fiaszó. Felállottam s elmondottam ugyanazt a beszédet a társadalom vérző sebeitől. Ezt már megértették s olyan taps és éljenzés következett, hogy tizannyi székely sem lett volna képes azt utána csinálni. Bácskában a középutat semmiben sem ismerik.

Az egyet tehát meg volt mentve. Mumákné is nekibátorodva, elővette azt a hangját, mivel perelni szokott és ment a gyűlés, mint a karikaacsapás.

Az esteli előadás is fényes sikert aratott. En részemről soha sületlenebb felolvasást s borzasztóbb duetteket nem hallottam, mint ezek voltak, de hát a közönségnek tetszett, s ez a fődolog.

Végre az élőképekre került a sor. Ez is pompásan ment s egyéb kalámitás nem történt, mint az, hogy az égbeszálló angyal visszaesett a földre. A közönség tombolt örömeiben s nekünk ismételni kellett a dolgot. Ezúttal sikerült is a mi angyalunknak elszállni. — Az arató leányokkal is történt egy kis szerencsétlenség, mely azonban csak később nőtte ki nagyn magát. Ezzel a képpel az történt,

még két kövér toka. Még közelebb jöve, látom, hogy mindenkinek a kezében egy hatalmas somfabot van, melyvel engem fenyeget. A sötét felhő után jött egy világosabb felhő. Ebből meg jó husba habarodott női személyek alakja válik ki. Mind pap-szakácsnő, seprűkkel felfegyverkezve. A csapat élén Pólika, a főtisztelendő urunk unokatestvére. Ezek is fenyegetve rohannak felém. Ezen hátul jött még egy világosabb felhő. Ebből meg tenger sok gyermek-ábrázat bomlik ki. Mindenkinek kezében egy hegyes fogpiszkáló. Ez a csapat is igyenesen nekem rohant. Persze a legvilágosabb felleg volt a legnagyobb, mert mivel hogy mindég több a gyermek, mint a pap és szakácsnő. A harmas felleg aztán nekem jött: a somfabotok és seprűk ütöttek, vágta, a fogpiszkálók szurta, körmöltek. Én egy széna-eszmót kaptam fel a földről s azzal védtem a fejemet, de nem sokat használt. Végre a nagy fájdalomtól felébredtem.

Hát kérem, az a szerencsétlenség történt, hogy álmomban a feleségem haját néztem szénaeszmónak. Ő aztán felébredve, ütött-vert, döfött, harapott, hogy a haját engedjem el, s így történt meg, hogy én az én jámbor hűtös társam hajából két tincset kiteptem s ő meg úgy össze-vissza vert, hogy máig fáj minden tagozatom.

No hát nem tört be az én álmom? Hát az a felleg nem azt jelentette, hogy nem csak álmomban, de imet-ten is kikapok a főtisztelendő urtól, mert hogy azt a haragos ezikket a mi papunk írta legyen, arra be mernék akár 10 pohár papramorgót venni. Kántor komám aszongya különben, hogy azt nem a főtisztelendő ur eszelekedte, mivel az csak a nevét tudja leírni, hanem Pólika írta, ki erősen olvasott leányzó. Hanem én még is csak azt hiszem, hogy az nem fehér-nép észjárás. Akármiképpen legyen is különben a dolog, én hiszek az álomban, a kántor komám hiszen, s hiszem, hogy a téns szerkesztő ur is hiszen s jövőre vigyázni fogunk.

hogy a Perjés kisasszonyok azon pillanatban, midőn a taligának be kellett a szinpadra vonulnia, az erős lökés következtében szépen lehullottak s lemaradtak a vonatról.

E csekélységet a közönség között levő Perjés-pártiak egyenesen a Mumáké intrikájának tulajdonították s olyan lármát csaptak, hogy majdnem veszekedés lett belőle.

Látván a szenvedélyes szóharcot, keblemet megnyugvás töltötte el, hogy az általam összeütközött nőgyelet élni és virágozni fog, mert már van — ellenzéke is, s a nőgyelet pedig vidéken olyan, hogy ha mindenki pártolja: elpusztul, s ha sokan ellenzik: él és virágzik.

Tizenhetez év telt el azután s a sárvári nőgyesület maig is existál, majd Mumákné, majd Perjésné elnöklete alatt, már amint egyik vagy másik párt kerül felül. Szegényeik ma már többen vannak. A Csunyi familia régen elpusztult ugyan, de a nőgyelet hozatott magának idegen földről saját külön szegényeket s ezeket külön tartja és neveli a maga céljaira.

Sokat, de nagyon sokat studérozunk a felett is, hogy honnan vehette a főtisztelendő ur azt a füresa nevet: „Elvfi”? Micsa nemzet lehet? mert az nem magyar. Kántor komámnak erre es volt egy jó eszmélttye; ő aszongya, hogy nyomtatási hiba van, azaz a punctum a a nagy E felett kimaradt, mert az nem „Elvfi”, hanem Ély-fi. Kántor komám nagy viczezes ember lévén, úgy magyarázza meg a dologot, hogy virágos tudományos nyelven az állatokokat szokták így nevezni. — Mán ez az okoskodás igaz es lehet, mert Móriéz zsidó es egy alkalmatossággal „szent berbées”-eknek titulálta a főtisztelendő urakat, miért én őt annak idején szájba es kollintottam. — A rossz zsidó, pogány létere, fogja be a száját s ne nevezgetőzzék.

Mán most az a kérdés, hogy mért választott magának olyan füresa nevet a főtisztelendő ur? Mert találni talál reá, de hát ilyen nyilvánosan nevezni el magát, mégis tulságos öszinteség. Mi abban állapodtunk meg, hogy egy oktan állat neve alatt sokkal több óktalanságot lehet összeírni, mint tisztességes emberi név alatt s ezeket egy oktan állattól nem es veszi senki rossz néven. Ha pedig így van a dolog, a főtisztelendő ur jól es felhasználta a felvett titulust, mert annyi gamatot hordott össze, hogy négy sertvésnek egy délebedre elég lenne.

Ezek után leveletem bezárom. A többi a jövő levelemben mondom el. — Maradtam

Kárbahágó, 1894. február 8.

tisztelettel s becsülettel:
Jámor Están,
egyházi.

Ujdonságok.

— **Székely iparosokért.** A kereskedelmi miniszter Háromszékvármegye főispánjához a következő értesítést küldötte: Az 1891. évi ápril hó 18-án 9616. sz. a hivatalbéli elődöm által kiadott rendelettel kapcsolban értesitem méltóságodat, hogy a m. kir. vas- és aczélgyárak felügyelő bizottságának folyó hó 15-én kelt 1144. számú jelentése szerint a mult évi december hó 15-ike óta egy székely vidéki esztorgályos vétetett fel a budapesti gépgyárba, és hogy ugyanitt a jövő hónapokban több ügyes esztorgályosra és gyalusra lesz szükség. A diósgyőri vas- és aczélgyárban azóta székely munkás nem vétetett fel és előreláthatólag a jövő hónapokban sem lesz felvehető. Fogadja méltóságod kiváló tisztelem őszinte nyilvánítását. Budapest, 1894. január 24-én. A miniszter helyett: Reiszig s. k., államtitkár.

— **Halálozás.** Kreniczky Károly kézdivásárhelyi vendéglős, városi képviselő s az olaszországi magyar legio tagja, folyó hó 8-án meghalt. Benne Kézdi-Vásárhely város egy közbeesülésben álló derék polgára szállt sirba. Halálát nagy család siratja. Béke és áldás poraira!

— **A kézdivásárhelyi takarékpénztár** 21-ik évi zárszámadását küldötte be az 1893. évről. Ezen intézet életképességét bizonyítja az, hogy a jelentés 3.315.779 frt 3 kr forgalmat mutat ki az 1893. évről, ami mindezenre oly tekintélyes összeg, mihez hasonlót kevés vidéki takarékpénztár mutathat fel. De van a jelentésnek egy más ága is, mely sokkal közelebből érdeklí Kézdi-Vásá-

hely városát, mint a számbeli kimutatások. Az igazgatóság ugyanis javaslatot tesz a folyó hó 18-án tartandó közgyűlésnek, hogy az intézet által megvásárolt Nagy József-féle telken egy gőz- és kádfürdőt rendezzen be. E fontos kérdést itt csak röviden említjük meg, de jövő számban bővebben hozzá fogunk szólni, azonban nem mulaszthatjuk el, hogy az intézet derék igazgatóságának e szép és üdvös eszméért is ne gratuláljunk.

— **Pályázat.** Maksán postamesteri állás van üresedésben. Folyamodás három hét alatt benyújtandó.

— **A kovásznai állomáson** dolgozott martonfalvi illetőségű Ambarus Miklós napszámos. Ott virtusból nagy mennyiségű spiritust ivott. Meg is adta az árát. Meghalt, négy árva hagyva maga után.

— **Élelmes tanító.** A mult év végén pályázat útján alkalmazott Almás községében Klugos György tanító, ki főképp nemes példával igyekezett tanítványaiól jó hazafiakat és hasznos polgárokat nevelni a hazának. Rövid pár hét alatt 100—150 forint adósságot csinált, részint a község pénztárából felvett fizetési előleg, részint magánosoktól felvett kölcsönökből. Ezek után, erkölcsös életmódja miatt, beteg lett s kapva magát, minden buesni nélkül elpárolgott. Az előjáróság az iskolaszék megkezdésénél alapján köröztetése iránt folyamodott s így sikerült a tanító urat (ki állítólag tanító oklevéllel sem bír) az országban tett kójtatásáról visszatéríteni. De Almásba visszaérkezvén, keserűen tapasztalta, hogy a hitelező jó barátok tárt karokkal fogadták ugyan, de addig el sem bocsátották őlelő karjaikból, míg az illetékes bünvádi jelentéssel együtt át nem szolgáltaták. Talán lesz alkalma a tanító urnak tapasztalatait a népnevelés érdekében gyarapítani.

— **Aki saját magát rabolja ki.** A „Székelyföld” egyik közelebbi számában említés volt ifj. Maksai József kárára elkövetett betörésről. A párról. A azonban a megejtett nyomozat meglepő adatokat derített ki, amennyiben megállapították, hogy Maksai saját magát rabolta ki, hogy egy adósságát lekivittolja. Ablakát belülről kiütötte, egy ládat, melyben állítólag pénzét tartotta, az ablak alá helyezte feltörve, s hogy művét tökéletesen tegye, sáros lábbal felállott rá, hogy az ellene elkövetett veszedelmes betörésnek nyoma maradjon, s bubánatában a csendőrséget kérte fel az ismeretlen tettes kipuhatolására, feladván, hogy gyanuja Maksai Istvánra hárul. A csendőrök a nyomozatot meg is ejtették s így derült ki, hogy az ablakok belülről vannak kiütve s hogy a láda tetején látható nyomba nem a Maksai István, hanem Maksai József lába talál bele, ki utóbbinak adósa, de fizetni nem lévén hajlandó, ez uton vélte adósságát kiegyenlíthetni.

— **Meghiusult gyilkosság.** Dálnoki özv. Miklós Lajosnéhoz bejáró volt ugyanoda való Bidiga Rózsi napszámos asszony, egy rovott multu egyéniség. Miklós Lajosné öreg lévén már, lemondott a gazdaságról s minden gazdasági fölszereléseit, ökreit, lovait pénzzé tette. A bejáró asszony jól tudta, hogy hol áll a pénz: fiát és márkosfalvi Csomós Bandit, egy együgyű szegény legényt,

rábeszélte, hogy ölje meg az öreg asszonyt s a pénzt vegyék el. — El is mentek a mult esütörtökre virradólag Miklós Lajosnéhoz. Mikor tette került volna azonban a dolog, Csomós Bandi megtagadta a szolgálatot, azt mondván, hogy abba beleegyeznek, hogy gabonát lopjanak, de már a gyilkolásra nem áll rá. — Csak te fogd meg, én majd eligazítom a többi — biztatgatta az asszony. — De bizony nem tudta rávenni semmiképp. Hanem annyit még is tettek, hogy a gabonáson a lakatot feltörték s onnan árpat, lenesét s törökbuszát loptak. Benn az asszony jól hallotta, hogy tolvajok járnak, de nem mert kimenni. Másnap az előjáróság nyomozni kezdett. Egy tojásszedő nyomra is igazította. Csomós Bandi ugyanis, hazamenet, Márkosfalván árulta a loptott gabonát; ezt a tojásszedő látván, elbeszélte otthon a dálnoki előjáróságnak s ez a márkosfalvi előjáróságot értesítvén, Mikes Terka orgazdnál 3 véka árpat, 3 véka lenesét s 1 véka törökbuszát megtalálták. A két férfit és két asszonyt febr. 2-án bekísérték a csendőrök Kézdi-Vásárhelyre.

— **A rendőrség köréből.** Régi dolog az, hogy a mindennapi élet sok esodabogarat hoz napvilágra, mik mind a rendőrség élébe kerülnek. Képtelen panaszok merülnek fel naponkint, melyeket mind hivatalos komolysággal kell elintézni. Ezekből a esodálatos panaszokból két darabot megkaparítottunk s azt mint unikumot átadjuk a nyilvánosságnak. — Sáppadt arczczal jelenik meg egy ember a rendőrségnél s haragtól remegő hangon adja elő, hogy ő utána egyik ellensége azt kiabálta, hogy: „kr!” Intessék meg ez az ember, mert ha még egyszer kerreg utána, ő megöli. És a panaszló csakugyan úgy néz ki, mint aki ölni is kész. Jöjjön elő tehát panaszlott, mielőtt megöletné. A szembesítés megtörténik. Panaszlott beismerte, hogy ő csakugyan kiáltotta azt, hogy „kr!” de ez nem panaszlónak, hanem az éppen akkor elvonuló varjuknak szólt. Panaszló tagadja ezen állítást, de bizonyítani nem tudja, hogy a mondott időben varjuk nem szálltak volna a levegőben. Panaszlott még megjegyzi, hogy panaszló miért jár éppen akkor az utcán, mikor ő a varjakkal ingerkedik? — Végre is ezen nehéz problema olyaténképpen nyert rendőri elintéztést, hogy panaszlott megintetett, miszerint igyekezzék károgi passzióját úgy intézni, hogy panaszlót ez ne sértse, mert különben magának tulajdonítsa, ha panaszló mérgében valami kárt tesz benne.

A másik panasz is nem kevésbé érdekes. Panaszló megjelenvén, feladja, hogy szomszédja azzal szidta meg, hogy „szörös nyelvű” s ezért ő elégtételt kér. Rendőrkapitány erre felhívja panaszlót, hogy öltsé ki a nyelvét s miután hivatalosan konstataulta, hogy az nem szörös, utasítja az egyik rendőrt, hogy figyelmeztesse a panasz alatti szomszédot, hogy panaszló nyelve nem lévén szörös, óvakodjék őt jövőre hasonló váddal illetni. És ezen intézkedésben panaszló megnyugodott. A legnevezetesebb a dologban az, hogy mindezen panaszok elintéztésénél épp oly komolysággal kell eljárni, mintha csak főbenjáró bűntényről lenne szó.

Válasz a „Székely Híradó“-nak.

A „Székely Híradó“ 11-ik számának „Közönység köréből“ című rovatában „Elvfi“ aláírással egy cikk jelent meg, mely durván nekíront lapunknak.

E cikk félretétvén minden hírlapi tisztességet, oly modorban beszél és támad, hogy arra válaszolni, azzal polemizálni egy tisztességes lapnak nem lehet.

Lapunk politizál, de nekivadult kath. papokkal nem polemizál.

Amit mi a budapesti kath. nagygyűlésről írtunk, az igaz, azt aláírja az összes magyar értelmiség; amit ez a cikk mond, esupa valótlan. Így írhat egy fanatikus pap, annak helyet adhat a független, szabadságért, emberi jogokért küzdő „Székely Híradó“, de a „Székelyföld“, melynek a hírlapi tisztességről, a lojalitásról s magánbeszélőiről tiszta, határozott fogalmai vannak, erre a térre sem a lapot, sem a cikkírót követni nem fogja soha.

Mi tehát a cikket egyszerűen tudomásul vesszük s felette napirendre térünk.

PIACZI ÁRAK.

Kézdi-Vásárhely, febr. 8. Buza (tisztá) (métermázsánként) 6.58. Buza (közepes) 6.40. Rozs 4.32. Arpa 5.20. Törökbuza 5.55. Zab 5.65. Borsó 6.—. Lenese 15.—. Fuszulyka 5.—. Köleskása 10.—. Burgonya 1.60. Marha hus kilogrammjára —.44. juhús —.24 Sertéshús —.48.

Baromvásár febr. 8-án. Felhajtott 563 db szarvasmarha, 102 db borjú, 135 drb ló. Eladatott 141 drb szarvasmarha, 29 drb borjú, 27 drb ló. Árak: Ökör párja 250—300 forint. Borjas tehénnek 50—90 forint. Vágni való borjunak 20—28 forint. Lónak párja 180—220 forint.

Sertésvásár febr. 10. Felhajtott 150 drb. Eladatott 107 drb.

Sepsi-Szentgyörgy, febr. 5. Buza (tisztá) hektóliterenként 6.—. Buza (közepes) 5.50. Rozs 3.40. Arpa 4.—. Törökbuza 4.20. Zab 2.40. Borsó 5.—. Lenese 14.—. Fuszulyka 4.—. Kása 8.—. Burgonya 1.—. Marhabús kilogrammjára —.46. Sertéshús —.44.

Csik-Szereda, febr. 7. Buza (tisztá) hektóliterenként 6.75. Közepes 5.—. Rozs 3.59. Arpa 4.—. Törökbuza 3.80. Zab 2.80. Borsó 5.—. Lenese 14.—. Fuszulyka 4.—. Kása 14.—. Burgonya 1.—. Marhabús (kilogrammonként) —.44. Sertéshús —.44. Berbéshús —. Ökör párja 380.—. Tehén párja 130.—.

Budapest, febr. 8. Buza bányási 7.25—7.70. Tiszavidéki 7.25—7.70. Pestvidéki 7.25—7.70. Fehérmegyei 7.30—7.70. Bácskai 7.30—7.70. Rozs 5.65—5.80. Zab 6.70—6.90. Törökbuza bányási 4.70—4.80. Másnemű 4.95—5.—.

Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben a privát megrendelők lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín és árnyalatban.) Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Sz. 4838. tkvi
1893.

Árverési hird. kivonat.

A közdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közli, hogy a dálnoki kisdéd óvoda végrehajtásának László László hagyatéka és dálnoki Kovács Károly késedelmes vevő végrehajtást szenved elleni 710 frt 53 kr tőkekövetelés és járulécai iránti ügyében a közdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő Dálnok község határában fekvő, a dálnoki 517 számú tjkvben foglalt A+1755 hrsz. alatti 29 frt, 1917, 1918 hr. sz. 118 frt, 1958 hr. sz. 33 frt, 1999 hr. sz. 25 frt, 2204, 2205, 2206 hr. sz. 19 frt, 2212, 2213 hr. sz. 10 frt, 2412 hr. sz. 3 frt, 2593 hr. sz. 11 frt, 3154 hr. sz. 81 frt, 3202, 3203 hr. sz. 222 frt, 3266 hr. sz. 23 frt, 4165 hr. sz. 30 frt, 4463 hr. sz. 31 frt, 4798 hr. sz. 95 frt, 4905 hr. sz. 2 frt, 4985 hr. sz. 3 frt, 5330 hr. sz. 7 frt, 5468, 5469 hr. sz. 103 frt, 5475, 9476 hr. sz. 35 frt, 6000, 6001 hr. sz. 20 frt, 6208 hr. sz. 74 frt, 6310 hr. sz. 50 frt, 7210 hr. sz. 89 frt, 7321 hr. sz. 38 frt, 7751 hr. sz. 121 frt, 8173 hr. sz. 33 frt, 8230 hr. sz. 182 frt, 8239 hr. sz. 76 frt, 8752 hr. sz. 33 frt és 1031 hr. sz. 165 frt. becsértékű ingatlanokra az árverést a fennebb ezentel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi február hó 28-ik napján délelőtti 9 órakor Dálnok község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat közpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírral a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Kézdi-Vásárhelyt, 1893. decz. 9.

Gaál István,
kirend. egyes bír.

Kiadó lakás.

Kovács Ferencz gyógyszerésznél két lakás több évre ha- szonbérbe kiadó.

Sz. 4490 ki. 1893.

Hirdetmény.

Alattirt város tanácsa közzhírre teszi, hogy az 1890. évi I. t.-cz. alap-

ján alkotott szabályrendelet értelmében a községi közutakra vonatkozó közmunka-összeírás e hó 15-ig a gazdasági tanácsi irodán közszemlére ki van téve, azt hivatalos órák alatt minden érdekelt fél megtekintheti, s arra vonatkozó észrevételét e hó 20-ig beadhatja.

Kézdi-Vásárhelyt, 1894. febr. 5.

Varga József,
h. polgármester.

2—2

„NE VÉGY CZIGÁNYTÓL SZENET!!“

mondja a példabeszéd, s ezt joggal elmondhatom én is, midőn raktáromat ajánlom, mert csak oly nagy üzlet, mint az enyém, szabhat — készpénzzel való vásárlás, óriási árukészlete és számos más előnye folytán — olcsó árakat, melyek végre is a vevőknek csak javára szolgálhatnak.

Tetszetős minták magánvevők részére ingyen és bérmentesen.

Gazdag tartalmu mintakönyvek, melyek ritkítják párjukat, szabók részére bérmentesen.

SZÖVETEK EGÉSZ REND RUHÁKRA.

Perwien és doszking a magas klerus részére, előírás szerinti szövetek hivatali egyenruhákra, veteránok, tűzoltók, tornászok részére, livrékre, billárdposztók, játszó-asztalok, kocsi-fődelekre, ugyisintön vízmentes lodenek vadászkabátokra, mosó-szövetek, utazó-plaidok stb. stb. 4—14 frtig.

Értékes, tisztességes, tartós, tiszta gyapju posztót és nem olcsó rongyot, melyek a földolgozásra sem érdemesek, ajánl

STIKAROVSKY JÁNOS

BRÜNNEN (Ausztria Manchesterre).

Legnagyobb gyári posztóraktár félmillió forint értékben.

CSAK UTÁNVÉTELEL SZÁLLIT.

Levelez magyar, német, cseh, lengyel, olasz, francia és angol nyelven.

1—20

Hirdetmény.

A közdivásárhelyi takarékpénztár részvénytársaság

XXI-ik

RENDES KÖZGYÜLÉSE

Folyó év február hó 18-án délután 2 órakor

az intézet helyiségében fog megtartatni.

NAPIREND:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kinevezése az alapszabály 23. §-a értelmében.
2. Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzlet működéséről.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. A tiszta nyereség felosztása feletti intézkedés.
5. Az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
6. a) Az igazgatóságnak a Nagy József-, utóbb Potoczki-féle telek megvásárlásáról szóló jelentése és a vásár utólagos helybenhagyása.
b) A gőz- és kádfürdő felépítésére, úgy a telek építetlen részére a tervrajz és költség-előirányzat megkésztetésére a felhatalmazás megadása, és ezek keresztülvitelére az igazgatóság mellé egy öttagu szakértő bizottság kiküldése.
c) A „fürdő- és építkezési alap“-ra vonatkozó indítvány elfogadása.
7. A segéd-könyvvezető fizetése emelésére vonatkozó indítvány helybenhagyása.
8. Indítványok tárgyalása az alapszabály 16. §-a értelmében.

A fennirt időben tartandó közgyűlésre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabály 17. §-a értelmében minden részvényes személyesen vagy meghatalmazottja által — kinek azonban részvényesnek kell lenni — gyakorolhatja szavazati jogát, és köteles minden részvényes a gyűlést megelőzőleg részvényét szelvényeivel együtt a pénztárnál elismervény mellett letenni.

Kézdi-Vásárhelyt, 1894. január hó 26-án.

2—3

AZ IGAZGATÓSÁG.

Mária-czelli

Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és átlánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfútság, savanyú felbőffés, hasmenés, gyomorgörög, felesleges nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörög, székülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámrhoidáknál. Emeltett bajknál a **Mária-czelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit szaz meg szaz bizonyítvány tanusit. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi forrástár:

Török József gyógyszer-tára
Budapest. Király utca 12. sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni!! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom“.

A **Mária-czelli gyomor-cseppek** valódián kaphatók

Kapható: **KOVÁCS FERENCZ** gyógyszerésznél.